A°. 1830. N°. 58.

SURINAAMSCHE COURANT.

WOENSDAG, DEN 21sten JULIJ.

PARAMARIBO.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

ROTTERDAM, 28 Mei. In berigten uit Batavia van het begin van dit jaar wordt gemeld, dat de heer *von Siebold*, welks vertrek van Japan door de regering daar te lande eenen zeer geruimen tijd is opgehouden geworden, destijds aldaar was teruggekomen.

Uit de dagbladen tot 29sten December blijkt, dat de hoofden der muitelingen steeds in onderwerping komen; — dat de Bagaleen geheel was bevredigd, maar dat het nog niet was gelukt, de schuilplaats op te sporen, alwaar *Diepo Negoro* en de eenige hoofden, welke hem nog getrouw zijn gebleven, zich verborgen hielden.

— Uit Batavia wordt geschreven, dat de gouverneur generaal *van den Bosch*, benevens zijn gezin, den 2den Januarij aldaar in welstand, aan boord van Z. M. fregat *Rupel*, is aangekomen; — dat de burggraaf *du Bus* zich aan boord heeft begeven van Z. M. fregat *Bellona*, ten einde naar het vaderland terug te keeren, maar dat de luitenant-gouverneur, generaal *de Kock*, op verzoek van den generaal *van den Bosch* nog eenigen tijd op het eiland Java zoude verblijven.

's GRAVENHAGE, den 31 Mei. Door Z. M. is tot gouverneur der provincie Groningen, in plaats van wijlen den baron *van Imhoff*, benoemd *W. F. L.* baron *Rengers*, thans lid van de tweede kamer der Staten-generaal, en directeur van de directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, in de provincie Vriesland.

De heer *L. Visser*, administrateur der directie belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, is door Z. M. benoemd als staatsraad in buitengewone dienst.

— Naar men verneemt, heeft de heer *C. Kruseman* thans voltooid het aan hem door de Regering dezer residentie bestelde portret van Z. M. Hetzelve stelt voor den Koning levensgroot en ten voeten uit, staande op den troon, nabij eene gedrappeerde tafel, op welke de grondwet en de onderscheidingteekenen der koninklijke waardigheid liggen. De achtergrond verbeeldt eene ruime, met beelden versierde zaal. Dit portret is zeer gelukkig uitgevallen: de gelijkenis is sprekende, en de beeldtenis zoo wel als het bijwerk fraai en met zorg geschilderd.

Z. K. H. de Prins *van Oranje* heeft den genoemden kunstenaar met een bezoek vereerd, en hoogstdeszelfs tevredenheid over dit stuk te kennen gegeven.

Eerstdaags zal het portret naar het Raadhuis worden overgebragt, alwaar de koninklijke familie, naar men zich vleit, hetzelve zal komen bezigtigen, en waar het vervolgens ongetwijfeld ook voor het publiek zal te zien zijn.

— In Canton wordt thans tweemalen ter maand een nieuwspapier in de engelsche taal uitgegeven. Uit de nummers van het midden van de maand November en het begin van December blijkt, dat de zaakgelastigden van de engelsche compagnie steeds met de chineesche regering in onmin zijn, wegens de misbruiken, welke van tijd tot tijd in de handels-verordeningen zijn ingeslopen, en om dezelve te doen ophouden, den handel vooreerst hebben gestaakt. Zij hebben zich beklaagd over het verminderd aantal der hong-kooplieden [lieden, uitsluitend bevoorregt met den buitenlandschen handel] waarvan thans slechts twee in staat zijn handel te drijven, en die alzoo de buitenlanders de wet kunnen stellen; — over bedriegerijen van een der hong-kooplieden, die ten aanzien der buitenlanders een bankroet heeft gemaakt, en welks eigendom, ten nadeele derzelve, door Chinezen is verduisterd. Zij hebben verlangd, dat het aantal der hong-kooplieden ten minsten tot 30 a 50 mogt worden vermeerderd.

De vreemde consuls, en met name de nederlandsche, de heer *van Caneghem*, hebben zich daarbij gevoegd, en genoemde consul heeft zelfs den gouverneur van Canton, *Le* genaamd, opmerkzaam gemaakt op de pogingen van zijnen Koning, ten einde, door het stichten eener maatschappij, den handel van Holland op China, welke voorheen zoo bloeijend was, op nieuw te verlevendigen; — op de daarop gevolgde uitrustingen, maar ook tevens op de vermindering dier uitrustingen, grootedeels ter zake der ingeslopene misbruiken.

Het antwoord van den gouverneur *Le* op deze vertogen is in tamelijk hoffelijke bewoordingen vervat. Hij heeft niet regtstreeks toegestemd, maar gemeend, dat men in vrede het onderzoek van den thesaurier en den regter der provincie deswegens moest afwachten. Omtrent een dergelijk verzoek van eenen spaanschen koopman heeft de gouverneur gemeend minder omstandigheden te mogen te maken. Hij heeft denzelven op een hoogen toon berispt over de dwaasheid en onbeschaamdheid, van verandering te begeeren in aloude verordeningen. » Tracht toch" zoo schreef hij onder andere, » den Keizer in zijn waarde te achten. Aanschouw zijne overvloedige oogsten, en zijne bergen van rijkdom; zijne welgevulde schatkist; en gevoel toch, hoe weinig belang dit Rijk moet hebben bij den ellendigen koophandel van uwe barbaarsche natien." — Het slot luidt: « Indien gij geen berouw toont, en op nieuw dergelijke verzoeken doet, zal ik er den hove berigt van geven, en u en alle de verradelijke Chinezen en vreemde kooplieden bij den kop doen vatten en naar verdienste straffen. Zorg van nu in geene ongelegenheid te brengen, en beef voor dezen brief."

De dagbladschrijver meent intusschen, dat ondanks al den betoonden hoogmoed, het bestuur van Canton te zeer overtuigd is van zijne eigene zwakheid, om niet in 't einde toe te geven; — dat dan ook laatstelijk bij de mandarijnen van minderen rang weder eene meer dan gewone beleefdheid jegens de vreemden werd bespeurd, en dat 'er zelfs gesproken werd van eene oproeping aan vermogende lieden, om zich aan te melden voor de waardigheid van hong-koopman.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 Mei. Hunne Siciliaansche Majesteiten hebben, bij hunne doorreize te Baijonne, aan den paarden-postmeester een gouden repetitie-horlogie, met gouden ketting, cachet en sleutel doen ten geschenke geven, ten blijke van hunne tevredenheid over de door hem bewezene diensten. In het koningrijk der beide Sicilien wordt eene belasting geheven, om de kosten der reis van Hunne Majesteiten goed te maken.

— De Heer *Argiropulos*, die zich thans te Egina bevindt, heeft in de *Courrier de la Grèce*, zijnde een Grieksch dagblad, het volgend berigt doen plaatsen, ter wederlegging van hetgeen sommige dagbladen nopens de oorzaak zijner ontvlugting uit Konstantinopel gemeld hebben. « Men heeft mijn vertrek, op een oogenblik, dat ik eene nieuwe aanstelling van de Porte ontvangen had, zonderlijk en opmerkelijk gevonden. Nadat ik de Porte meer dan dertig jaren lang, in onderscheidene gewigtige posten, als haar gezant te Berlijn, en eindelijk als dragoman in haar kabinet trouw gediend had, werd ik daarvoor beloond met eene driejarige gevangenschap, met het verlies van mijn gansche vermogen en eene vijfjarige verbanning, welke mijn broeder, die de Porte insgelijks, bij onderscheidene gelegenheden, langen tijd in Europa gediend had, mijn schoonzoon en twee mijner zonen met mij deelden. Eindelijk werd ik na eene langdurige ballingschap, vol van lijden en gevaren, en nadat ik den dood als door een wonder ontkomen was, alleen daarom naar Konstantinopel teruggeroepen, om op nieuw, zonder belooning, voor de Porte te werken. Ik moest mij dit laten welgevallen en wachtte slechts op eene gunstige gelegenheid, om een land te verlaten, waar eene geheele miskenning mijner vroeger bewezene diensten, gepaard met een volstrekt wantrouwen omtrent mijnen persoon, mij niet dan eene droevige en zelfs gevaarvolle toekomst voorspelden. Mijn vertrek was niet het werk van een plotselijk besluit, maar een in den nood rijp overlegd plan; ik stond op het punt om het uit te voeren, toen het verlangst werd door mijne benoeming tot dragoman, bij het gezantschap, dat naar Petersburg zou gaan. Voor deze benoeming te bedanken, zou mij, op het minst genomen, verdacht gemaakt en mijn plan verijdeld hebben. Ik mogt echter ook eenen post niet aannemen, dien ik niet bekleeden wilde, en het was verre van mij, dat ik, in een vreemd land, met den schijn van onregt en trouwloosheid, mij van eene bediening zou hebben willen losmaken, welke ik eenmaal op mij genomen had. Ik voorkwam derhalve de audientie bij den Sultan en verliet daags te voren met mijne gansche familie zijn rijk. Het is volstrekt onwaar, dat ik den Grooten Heer voor mijn vertrek gesproken en van hem eenig geschenk ontvangen heb. Gesterkt door de zuiverheid van mijn geweten en mijne eer, heb ik het mij overig geblevene vermogen en alles, wat ik door de aanneming van het mij toegedachte ambt te verwachten had, opgeofferd, om eindelijk de vrijheid deelachtig te worden; en dank zij der bescherming van de verbondene mogendheden, Griekenland zal geene zwarigheden maken om mij eene vrije woonplaats aan te bieden.

— 29 Mei. Een' engelsch fregat, naar Algiers bestemd, en in den beginne door de fransche kruissers afgewezen, is, nadat de commandant een mondgesprek van twee uren met den bevelhebber van het fransche eskader had gehad, naar binnen gestevend.

Den 19den heeft een engelsch schip weder depeches voor den consul te Marseille aangebragt, die dadelijk verder zijn gezonden. Den 21sten verzekerde men steeds aldaar, dat de britsche vloot, onder den admiraal *Malcolm*, kruissende was tusschen de Baleares en Algiers. [Volgens berigten, in Engeland ontvangen, is de genoemde britsche vloot, terstond na de aankomst van *the Ratlesnake* van Algiers, van Maltha onder zeil gegaan.]

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 4 Mei. Uit La Valette

(van Malta) wordt den 26sten Maart het volgende geschreven: »Er is uit Poros een Russisch fregat aangekomen met een bevel van den admiraal *van Heijden*, dat het Russisch eskader onverwijld moest afzeilen, zonder hem te wachten, daar hij besloten had over land naar Rusland terug te keeren. Dien ten gevolge is het eskader heden naar de Oostzee afgezeild. De admiraal *Malcolm* heeft met de *Brittannia*, de *Madagascar* en de *Revenge* in het kanaal alhier gekruist, zoo men meent om er op te letten, of de Russen werkelijk naar het westen zouden stevenen, en zich misschien niet oostwaarts begaven. Het schip, dat met dezen brief naar Marseille vertrekt, is door kapitein *Ponsonby* afgezonden, ten einde de Engelsche regering kennis te geven, dat de Russen werkelijk afgezeild zijn. Men ziet hieruit, dat deze regering groot belang stelt in de vermindering van de Russische zeemagt in de Middellandsche Zee.»

MENGELINGEN.

AANLEIDING TOT DE AFSCHAFFING DER PIJNBANK IN DE PRUISSISCHE STATEN.

Nog in de eerste jaren der regering van FREDERIK II werd bij criminele regtsplegingen, ter ontdekking van eene niet genoegzaam bewezene misdaad, de pijnbank aangewend.

In de voormalige *Stelzenkrug*, op de *Alexanderplatz*, te *Berlijn*, woonde eene kinderlooze weduwe, en bij haar een arme Candidaat, die zijn kommerlijk bestaan vond in, van den morgen tot den avond, kinderen van bemiddelde ingezetenen les te geven in de eerste gronden der Latijnsche taal, de aardrijkskunde, geschiedenis, rekenen en schrijven.

Op zekeren morgen kwam de weduwe niet, als gewoonlijk, uit hare slaapkamer te voorschijn; dit veroorzaakte eindelijk bekommering, en, toen men de deur van deze kamer opende, vond men de weduwe dood in haar bed. Een strop om haren hals liet geen twijfel, dat zij geworgd moest zijn.

Toen de Overigheid deswege berigt kreeg, liet zij dadelijk den éénigen huisgenoot der vermoorde, den Candidaat, ontbieden, om van hem te vernemen, of hij wegens dezen moord eenige opheldering kon geven, ten einde den dader in handen te krijgen.

De kamer des Candidaats was insgelijks gesloten, en hij niet te vinden. Na verloop van eenige uren kwam hij in zijne woning terug. Hij werd dadelijk voor den regter gebragt, en wegens den moord ondervraagd. Hij verzekerde, dat hij deswege niet de minste opheldering geven kon, dewijl hij dien nacht in het geheel niet te huis was geweest. Op de vraag, waar hij dien dan had doorgebragt, antwoordde hij, dat hij gisteren een' vriend, een landgeestelijke, eenige mijlen van *Berlijn* woonachtig, had bezocht; dat hij denzelven, om 's avonds weder in *Berlijn* te zijn, vroegtijdig had verlaten, en te voet was teruggekeerd; bij de invallende duisternis was hij nogtans verdwaald geraakt, en had den nacht op het veld moeten doorbrengen.

Deze omstandigheid, en daar hij volstrekt niet in staat was, de nachtelijke afwezigheid buitenshuis te bewijzen, maakte hem van den moord verdacht; hij werd derhalve dadelijk in hechtenis genomen, en van den moord beschuldigd. Hij ontkende de daad standvastig; ondertusschen sloeg men daarop geen acht, en maakte geene zwarigheid om hem op de pijnbank te brengen, en alzoo tot bekentenis te noodzaken. Bij den eersten graad derzelve verzocht hij, door de pijn overmeesterd, op te houden, en bekende den moord.

Het gerucht hiervan verspreidde zich door de gansche stad. Maar het meest verbaasden en verschrikten degenen, die den Candidaat zoo vele jaren als huisonderwijzer gekend, en hem, wegens zijn stil, zedig gedrag en liefderijke behandeling zijner leerlingen, achting toedroegen. Zij oordeelden hem tot zulk een' gruwel niet in staat, en besloten, in eene deputatie, zich tot den toenmaligen Grootkanselier VON COCCEJI te wenden, om hem opmerkzaam te maken, hoe hoogstwaarschijnlijk het was, dat den Candidaat, die tot dusverre onbesproken geleefd had, alleen door de folteringen der pijnbank eene bekentenis was afgeperst geworden, die geenszins op waarheid berusten kon.

COCCEJI hoorde de afgezondenen bedaard aan, en liet hen zeer beleefd vertrekken met den troost, dat hij hunne wenken zoude behartigen. Hij liet het ook bij deze verzekering niet berusten, maar vorderde dadelijk de wegens dezen moord en het verhoor des Candidaats opgestelde akten.

Bij naauwkeurig doorzien vond hij, dat men nog niet behoorlijk had onderzocht, of de weduwe ook mogelijk zich zelve geworgd had, en beval te dien einde eene nadere schouwing van het lijk, hetwelk men, bij een toemaals heerschend vooroordeel nog niet gewaagd had aan te roeren. Bij deze schouwing werd de scherpregter van *Berlijn* geroepen, om wegens deze verworging zijn oordeel te zeggen. Hij verklaarde, dat de vermoorde door een' kunstmatigen strop verworgd was geworden. COCCEJI kwam deze benaming vreemd voor. Hij liet den scherpregter bij zich komen, en vroeg hem, wat hij onder het woord kunstmatig verstond.

»Het is eene bijzondere wijze van in een' »strop een' knoop te leggen, wanneer wij »een' dief moeten hangen, waardoor deze »geweldige dood bespoedigd en verligt »wordt.

»Is dan daarin iets zoo bijzonder kunstigs?" »vroeg COCCEJI.

»Dat juist niet," hernam de scherpregter, »maar het is toch een bijzondere kunstgreep »die alleen dengenen bekend is, die tot het *metier* behooren."

Deze omstandigheid opmerkende, liet nu de Grootkanselier in stilte vernemen, of er scherpregters of hunne knechts om dezen tijd in *Berlijn* geweest waren. Het bleek ook weldra, dat twee scherpregtersknechts uit *Spandau* des avonds van den nacht, waarin de moord gepleegd was, te *Berlijn* waren gekomen. Het waren de eigene broeders der vermoorde. Zij werden op zijn bevel gevangen genomen, en — bekenden de daad. Zij hadden hunne zuster verworgd, om, als naaste erfgenamen van haar vermogen, des te vroeger in bezit van hetzelve te komen.

Op COCCEJI's berigt wegens dit voorval aan FREDERIK II, verbood deze dadelijk het gebruik van de pijnbank in zijne Staten. FREDERIK heeft de nagedachtenis van COCCEJI nog vereerd door een marmeren borstbeeld, dat hij op de binnenplaats van het Kamergeregt in *Berlijn* deed stellen; en al had hij ook anders geene verdienste bij het Justitiewezen, dan verdiende hij reeds daarom zulk een gedenkstuk. Voor hoe velen werd er een opgerigt, omdat zij duizenden in den dood gevoerd hadden! De brave COCCEJI heeft velen van den smartelijken dood der misdadigen gered, die anders als martelaars eener wreede regtspleging opgeofferd zouden zijn.

ADVERTISSEMENTEN.

SCHEEPS-TIJDING.

UITGEZEILD.

Den 16den dezer, het Transport-Schip DE ZEEMEEUW, Komm. MOOLENAAR, naar Curaçao.

Ter Drukkerij van de Gezusters SERRES.